

Háttéranyag: Megtévesztő állítások a génmódosított növények termőterületének európai növekedéséről

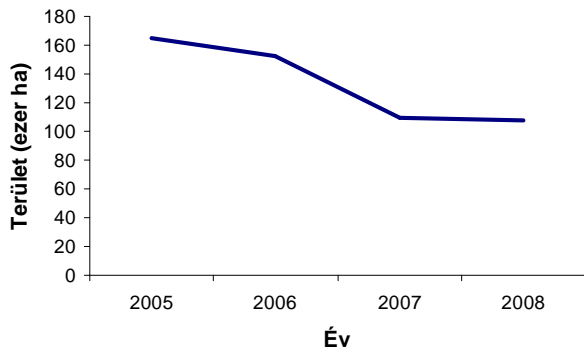
A génmódosított növények termesztése Európában olyan lehangoló mértékű, hogy a biotechnológiai ipar arra kényszerült, hogy kozmetikázza az adatokat. Az EuropaBio majdnem negyedével felduzzasztotta az adatokat, és azt állítja, hogy 2008-ban a génmódosított növények termőterülete **21%-kal nőtt 2007-hez képestⁱ**, miközben valójában **2%-kal csökkentⁱⁱ**.

Az EuropaBio egyszerűen kihúzta a számításaiból Franciaországot, amely tavaly betiltotta a génmódosított kukorica termesztését. Ezáltal a biotechnológiai ipar hamisan azt állította, hogy nőtt Európában a génmódosított növények termőterülete. Ennek a manipulációnak az áldásos hatása már néhány hónappal később nyilvánvalóvá vált, amikor az Európai Bizottság elnökének irodája idézte a hamis adatokat egy magas rangú politikai találkozón, a „**génmódosított növények iránti megnövekedett európai érdeklődés**”ⁱⁱⁱ igazolására.

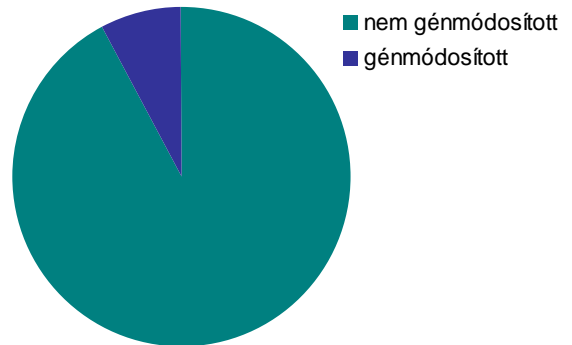
Az európai lobbicsoport azt is elfedte, hogy az elmúlt négy évben csökkent Európában a génmódosított növények termesztési területe. Ezt úgy érték el, hogy csak az EU tagállamokat számolták, nem az összes európai országot. Így azt mutatták ki, hogy nőtt a termőterület, miközben az összes európai országot tekintve az elmúlt négy év során több mint 35%-kal csökkent a génmódosított növények termőterülete, különösen 2007-ben, amikor Románia csatlakozott az EU-hoz.

Mindössze hét európai országban termesztenek génmódosított növényeket – Csehországban, Lengyelországban, Németországban, Portugáliában, Romániában, Spanyolországban és Szlovákiában –, de olyan kis mennyiségben, hogy a génmódosított növények az EU szántóföldi^{iv}, valamint teljes mezőgazdasági területének^v csak elenyésző százalékát teszik ki (0,36% ill. 0,21%)^{vi} (lásd 3. és 5. ábra).

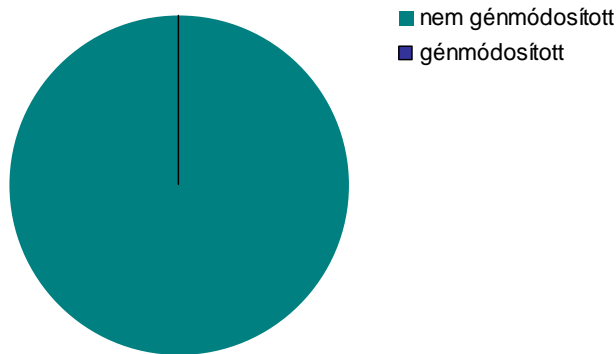
1. ÁBRA A génmódosított növények termőterület-csökkenése Európában (EU +Románia)
(számszerű adatokat ld. 3. és 4. táblázat)

2. ÁBRA A génmódosított növények termőterületi részesedése a világ össz szántóterületéből
(számszerű adatokat ld. 2. táblázat)

3. ÁBRA A génmódosított növények termőterületi részesedése az összes Európai Unió szántóterületéből
(számszerű adatokat ld. 2. táblázat)

Összefoglaló/Tények a génmódosított növények termesztéséről Európában:

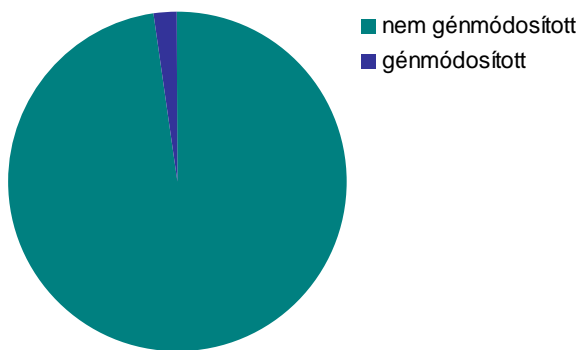
- Csak egyetlen génmódosított növény termesztése engedélyezett az Európai Unióban: a Monsanto Bt-toxint termelő kukorica fajtacsoportja, a MON810.
- A teljes termőterület, amelyen génmódosított növényeket termelnek az Európai Unióban 110 007 hektárról 107 719 hektárra csökkent 2008-ra. Egy év alatt 2%-os volt a csökkenés^{vii}.
- Öt Európai Unió ország^{viii} tiltotta be eddig a MON810-es kukorica termesztését környezetvédelmi és egészségügyi okokra hivatkozva. Legutóbb Franciaország, az EU egyik vezető mezőgazdasági országa.
- A 27-ből összesen csak hét ország termeszt MON810-es kukoricát az Európai Unióban (eggyel kevesebb, mint 2007-ben): Cseh Köztársaság, Németország, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia és Spanyolország.
- Ezek közül egyben – Lengyelország – a nemzeti moratórium ellenére termesztik a MON810-es kukoricát. Mivel Lengyelországban tilos a génmódosított magvak árusítása, a Monsanto és a Lengyel Biotechnológiai Lobbi Szövetség információval látja el a helyi gazdákat, hogy honnan tudják beszerezni a vetőmagot Németországban, a Cseh Köztársaságban vagy Szlovákiában. Ezért 2008-ban állítólag 3000 hektáron termesztettek illegálisan génmódosított kukoricát^{ix}.
- A teljes termőterület, amelyen génmódosított növényeket termesztene az európai országokban évről évre csökkent, összesen 35% volt a visszaesés csökkent az elmúlt négy évben. Ez azért alakult így, mert Romániában az EU csatlakozáskor (2007) drasztikusan lecsökkent a terület, amelyen génmódosított növényeket termeszt, mivel az Európai Unióban tilos a génmódosított szója termesztése (ld. 4. táblázat). A 2007 és 2008 közötti csökkenés pedig Franciaországnak köszönhető, miután 2007-ben bevezette a tilalmat a MON810-es kukorica termesztésére^x.
- Egyetlen Európai Unió kívüli európai ország sem termel génmódosított növényeket (pl. Izland, Montenegró, Norvégia, Svájc, Szerbia). Svájcban például moratórium van érvényben 2010-ig a génmódosított növényekre. Azok az országok, amelyek a csatlakozás különböző stádiumában vannak (Törökország, Horvátország, Macedónia), szintén nem termesztenek génmódosított növényeket.
- Az Amerikai Egyesült Államok termesztette 2007-ben a világ összes génmódosított növényének több mint 50%-át. Az Egyesült Államokat figyelmen kívül hagyva, 2007-ben a világ összes termőterületének csak 1,2%-n termesztettek génmódosított növényeket. Az Európai Unióban a teljes termőterületnek csak 0,21%-n termesztenek génmódosított növényeket, és ennek a területnek közel háromnegyede (74%) egy országban, Spanyolországban található^{xi}. Több, mint íz évvel a kereskedelmi forgalomba hozatal után továbbra is borús a kilátás vár a genetikailag módosított növényekre.
- A forgalomban lévő génmódosított növények továbbra is csak két tulajdonságra korlátozódnak: gyomirtószer-tűrő és „rovarrezisztens” fajtákra. A „rovarrezisztens” vagy más néven *Bt* gyapot és kukorica saját maga állítja elő sejtjeiben a rovarölő mérget, amely egy talajbaktériumból, a *Bacillus thuringiensis*-ből (*Bt*) származik, hogy megvédje magát bizonyos (messze nem az összes) rovarkártevőktől. A gyomirtószer-tűrő növényeket úgy módosították, hogy ellenálljanak egy gyomirtószerrel szemben, és így a környező gyomokat nagyobb hatékonysággal lehet kiirtani. 2007-ben gyomirtószer-tűrő növényeket termesztettek a világ összes GM termőterületének 82%-án, így ez a „típus” dominál a génmódosított növények között.
Az élelmiszerválság alatt, az ipar által keltett, génmódosítást szorgalmazó felhajtás ellenére, továbbra sincs kereskedelmi forgalomban egyetlen megnövelt hozamú, szárazságtűrő, sőtűrő, megnövelt tápanyag tartalmú vagy egyéb „hasznos” tulajdonsággal felruházott génmódosított növény sem, holott ezt már régóta ígérteti a biotechnológiai ipar. A betegségekkel szemben ellenálló genetikailag módosított növényeket annyira kis területen termesztik, hogy gyakorlatilag szinte nem is léteznek.

A biotechnológiai ipar által pénzelt, a mezőgazdasági biotechnológia térnyerését szolgáló nemzetközi szervezet (International Service for the Acquisition of Agri-Biotech Applications, ISAAA) minden évben nyilvánosságra hozza a genetikailag módosított növények globális termesztésére vonatkozó adatokat. Az ISAAA adatai gyakran túlzottak és nagyon ritkán alapulnak referenciákon. Így például a 2008-as jelentésben az ISAAA több mint megduplázta a genetikailag módosított növények teljes termőterületének növekedését azzal, hogy felsorozta a teljes termőterületet a többféle tulajdonságot hordozó termények számával. Tehát ha van egy hektáros terület, amelyen olyan növényt termelnek, amely két gyomirtószerrel szemben ellenálló és emellett még rovarrezisztens is (összesen három tulajdonság), akkor az rögtön három területnek számított, és így az eredmények rögtön megháromszorozódtak^{xii}.

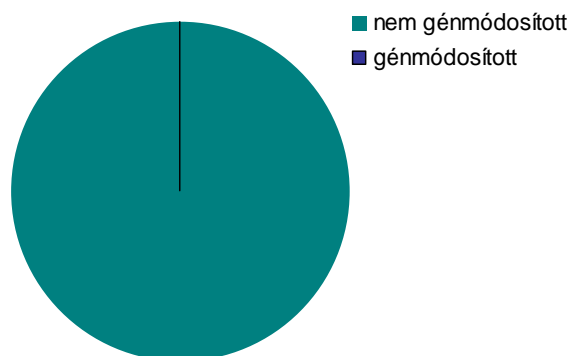
Az ISAAA úgy igazolja ezeknek az adatoknak a felduzzasztását, mint a különféle génmódosított fajták „még pontosabb számítása”. Ez az elkéseredett és abszurd megközelítés azért van, mert a a génmódosított növények területe világszerte alig éri el a mezőgazdasági területek 2,4%-át, és mert az olyan piacok, mint az Európai Unió elutasítják a génmódosított élelmiszereket. Az ISAAA-jelentés egy PR stratégia azzal a céllal, hogy nyomást gyakoroljanak a kormányzatokra, és meggyőzzék a befektetőket arról, hogy a génmódosítás nagyszerű sikertörténet.

A Föld Barátai minden évben közzétesz egy alapos, hivatkozásokkal ellátott, tényekre alapuló értékelést a génmódosított növények nemzetközi helyzetéről, azzal a céllal, hogy eloszlassuk a velük kapcsolatos téveszméket. A 2009. évi kiadásban beszámolunk az új trendekről és eredményekről, különös tekintettel arra, hogy a génmódosított növények nem voltak képesek megoldani az éhezést és az élelmiszerválságot. Kitérünk arra is, hogy széles körben beszámoltak arról, hogy a génmódosított növények megnövelik a növényvédő szerek felhasználását, nem növelik a terméshozamokat, és áttekintést adunk a génmódosított növények folytatólagos európai kudarcáról is.

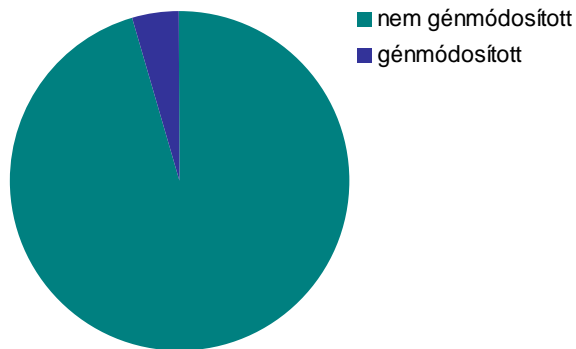
4. ÁBRA A génmódosított növények termőterületi részesedése a globális mezőgazdasági területből
(számszerű adatokat ld. 1. táblázat)

5. ÁBRA A génmódosított növények termőterületi részesedése az összes Európai Uniói mezőgazdasági területből
(számszerű adatokat ld. 1. táblázat)

6. ÁBRA A génmódosított növények termőterületi részesedése a mezőgazdasági területekből a 23 génmódosított növényeket termelő országban
(számszerű adatokat ld. 1. táblázat)

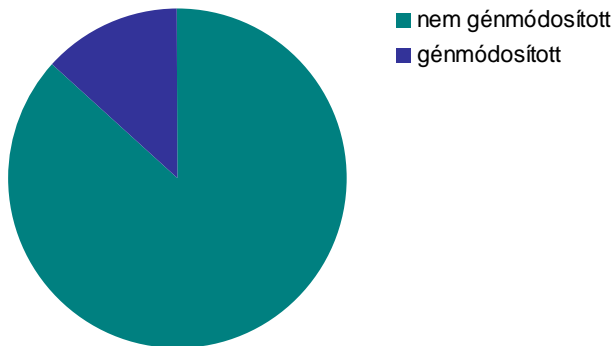

1. TÁBLÁZAT A genetikailag módosított növények termőterületi részesedése az összes mezőgazdasági területből

	Összes mezőgazdasági terület (ha) ^{xiii}	Összes GM növény termőterület (ha) ^{xiv}	A genetikailag módosított és az összes termőterület aránya
Globális	4 803 385 400	114 300 000	2,4%
27 EU tagország	192 276 000	400 000	0,21%
23 GM növényt termelő ország	2 494 141 000	114 300 000	4,5%

Forrás: GM Freeze, 2008 június^{xv}

7. ÁBRA A génmódosított növények termőterületi részesedése a szántóterületekből a 23 génmódosított növényeket termelő országban
(számszerű adatokat ld. 2. táblázat)

2. TÁBLÁZAT A genetikailag módosított növények termőterületi részesedése az összes szántóterületből

	Összes szántó (ha) ^{xvi}	Összes GM növény termőterület (ha) ^{xvii}	A genetikailag módosított és az összes szántó aránya
Globális	1 365 069 800	114 300 000	8,4%
27 EU tagország	110 849 000	400 000	0,36%
23 GM növényt termelő ország	745 685 000	114 300 000	15,3%

A 2. táblázat a GM növényekkel vetett szántóföldek százalékos^{xviii} arányát mutatja. Forrás: GM Freeze, 2008 június^{xix}

3. TÁBLÁZAT A biotechnológiai ipar állításai: 50.6%-os növekedés Európában az elmúlt 4 évben, 21%-os növekedés az Európai Unióban 2008-ban*

Ország/év	2005 (ha)	2006 (ha)	2007 (ha)	2008 (ha)
Spanyolország	53 225	53 667	75 148	79 269
Franciaország	492	5 000	21 147	-
Cseh Köztársaság	150	1 290	5 000	8 380
Portugália	750	1 250	4 500	4 851
Németország	400	950	2 285	3 173
Szlovákia	-	30	900	1 900
Románia	110 000 (szója)	90 000 (szója)	350 (kukorica)	7 146 (kukorica)
Lengyelország	-	100	320	3 000**
Összesen (NB Franciaország és a 2007-es csatlakozás előtt Románia területe figyelmen kívül hagyva)	54 525	62 187	88 903	107 719

* Az európai biotechnológiai lobbi szervezet, az EuropaBio által közölt adatok.

Forrás: <http://www.europabio.org/documents/2008%20Cultivation%20chart.pdf>

**4. TÁBLÁZAT Amit a számok ténylegesen mutatnak:
35%-os csökkenés Európában az elmúlt 4 évben, 2%-os csökkenés az Európai Unióban 2008-ban**

Ebben a táblázatban Franciaország és Románia is benne van a számításokban. Egyértelműen látszik, hogy minden évben csökkent a génmódosított növények termőterülete az elmúlt 4 évben (2008-ban 2%-kal). A 2006 és 2007 közötti nagymértékű csökkenést Románia okozta a génmódosított szója termesztésének beszüntetésével, mikor csatlakozott az Unióhoz (az Európai Unióban tilos a génmódosított szója termesztése).

Ország/év	2005 (ha)	2006 (ha)	2007* (ha)	2008** (ha)
Spanyolország	53 225	53 667	75 148	79 269
Franciaország	492	5 000	21 147	-
Cseh Köztársaság	150	1 290	5 000	8 380
Portugália	750	1 250	4 500	4 851
Németország	400	950	2 285	3 173
Szlovákia	-	30	900	1 900
Románia	110 000 (szója)	90 000 (szója)	350 (kukorica)	7 146 (kukorica)
Lengyelország	-	100	320	3 000
Összesen az Európai Unióban (Románia kivételével a csatlakozás előtt)	55 017	62 287	109 650	107 719
Európában az összes termesztett génmódosított növény területe (2007-ben 8-ról 7-re csökkent az érintett országok száma)	165 017	152 287	109 650	107 719

* Románia belép az EU-ba

** Franciaország betiltja a GM kukoricát

*** illegális termesztés, mivel Lengyelországban tiltott a GM kukorica termesztése

Forrás: <http://www.europabio.org/documents/2008%20Cultivation%20chart.pdf>, de minden adat összeadva!

Források és jegyzetek

- i
http://www.europabio.org/articles/GBE/EuropaBio%20Press%20Release%20cultivation%20figures%202008_290908.pdf
- ii <http://www.europeanvoice.com/article/2008/09/drop-in-genetically-modified-crops-grown-in-eu/62491.aspx>
- iii http://www.foeeurope.org/GMOs/sherpas/Sherpa_meeting_10oct_conclusions.pdf
- iv Arable land includes land used for annual crops, such as soya and wheat. Not including permanent crops such as orchard and vineyards. www.nationmaster.com/graph/agr_ara_lan_hec-agriculture-arable-land-hectares taken from http://www.gmfreeze.org/uploads/GM_crops_land_area_final.pdf
- v www.nationmaster.com/graph/agr_agr_lan_sq_km-agriculture-agricultural-land-sq-km taken from http://www.gmfreeze.org/uploads/GM_crops_land_area_final.pdf
- vi ISAAA, 2008. www.isaaa.org/resources/publications/briefs/37/pptslides/default.html
- vii <http://www.europeanvoice.com/article/2008/09/drop-in-genetically-modified-crops-grown-in-eu/62491.aspx>
- viii Ausztria, Franciaország, Görögország, Magyarország és Lengyelország
- ix
http://www.europabio.org/articles/GBE/EuropaBio%20Press%20Release%20cultivation%20figures%202008_290908.pdf
- x <http://www.europabio.org/documents/2008%20Cultivation%20chart.pdf>
- xi http://www.gmo-compass.org/eng/agri_biotechnology/gmo_planting/191.gm_maize_110000_hectares_under_cultivation.html
- xii <http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/37/executivesummary/default.html>
- xiii www.nationmaster.com/graph/agr_agr_lan_sq_km-agriculture-agricultural-land-sq-km
- xiv ISAAA, 2008. www.isaaa.org/resources/publications/briefs/37/pptslides/default.html
- xv http://www.gmfreeze.org/uploads/GM_crops_land_area_final.pdf
- xvi www.nationmaster.com/graph/agr_ara_lan_hec-agriculture-arable-land-hectares
- xvii ISAAA, 2008. www.isaaa.org/resources/publications/briefs/37/pptslides/default.html
- xviii A szántóterületekhez az összes egyéves növény (pl. szója, búza) termesztésére használt terület tartozik. Nem tartozik bele a tartós növények (pl. gyümölcsös, szőlő) termesztési területe.
- xix http://www.gmfreeze.org/uploads/GM_crops_land_area_final.pdf